

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De eisde[m]. ser. xij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

IVX In festo Innocentium

Tertia rō ex pre iudeoz. s. parētū puel
roz fuit duritia malignosa. Declaro. Re
gula est thelogice: q̄ p̄ que quis peccat p̄
hec z torquet. Sap. xj. Nota torquet vel
voluntarie a seipō p̄ p̄niam vel coacre. Et
p̄cordat regula turis q̄ habet q̄ q̄s̄q̄ turis
in aliū statuit: ip̄e eodē iure vraf. Verbi
gr̄a. Si oculis peccasti: oculis lachrymas
effunde zc. sic de alijs mēbris. Exēplū de
Adonibezech rege sup̄bissimo: q̄ fuit ca
ptus dixit. Nō interficiatis me. Audite
modicū. Septuaginta reges amputatis
manū ac pedū sum̄stariū colligebāt sub
mentā mea ciboz reliquias: sicut fecit ira
reddidit mihi dñs. Judic. v. Dic histoz
am zc. Ad p̄positū ergo: patres z mares
innocentiū peccauerunt cōtra deū in hoc
q̄ noluerūt in hospitio recipere virginē gra
uidā. nec sponsum suū Ioseph. nec etiam
post natiuitatē ch̄i v̄s̄s̄ tot miracis vo
luerūt ip̄m recipere: p̄sertim stella in aduen
tu Hagoz i hierlm̄. Mar. ij. Audies au
tem rex turbatus est z om̄is hierosolyma
cū eo. peccauerūt ergo ztra filiū dei ex du
ritia malignosa. z hec ne regi Herodi di
splicerēt: dō deus puocauit ztra eos He
rodē zc. Et cōpleta est p̄phetia. Ipī itras
uerūt ad beelphegor: sc̄z ad Herodē deuo
ratū. z abalienati sunt in zfusionē: z facti
sunt abomiabiles sicut ea q̄ dilexerūt. Et
infra. Sed ve eis cū recessero ab eis. Dice
ix. Herodes etiā ip̄se punitus fuit i filijs
suis. sicut habet in legēda. Doraliter no
ta q̄ illos q̄ volūt placere dñis v̄l alijs p̄
placere v̄ris: z ztra deū. Sic vnus am
cus alteri. sic famulus patrono suo. sic va
sallus regi zc. qz postea de^o iusto iudicio
zuerit illos in odiū ipoz zc. Qm̄ de^o dis
sipauit ossa eoz q̄ hodie placeret zc. Nota
tres penas quas de^o talibz infert. Prima
est deus dissipauit ossa eoz: id est diuiti
as honores z officia: q̄ dicunt ossa. qz su
stinet hōiem. Sc̄da zfusi sunt. s. in morte
qz nihil obrinet a deo. Tertia qz i iudicio
p̄riculari z generali despiciunt a deo: qm̄
deus spreuit eos. Est hic q̄stio: qm̄ z q̄ iu
sticia dei est ex peccatis parentū punire fi
lios. Filius non portabit iniquitatē patris.
Ezech. xvij. Rūdeo patres fuerūt puni
ti z non filij p̄pter doloze de morte filioz.

Un̄ Ero. xx. Ego suz de^o zelotes punis
peccata patrū in filios v̄s̄q̄ ad tertiā z q̄r
tā generationē. Sc̄do qz multi patres
volētes defendere filios fuerūt occisi z da
mnati in infernū p̄pter sua peccā. Tertio
filij nō fuerūt puniti sed potius p̄miati z
exaltati. Da s̄s̄titudinē de eo q̄ habet do
mū ruinosam quā rex facit sibi destrui: vt
reedificet sibi melioze: vel det sibi castrū.
Vel de eo q̄ habet tunicā vilē z corpē. et
rex facit eā dilacerari vt induat eū de ser
ico zc. Sic corp̄a nostra sunt vilia indumē
ta z corruptibilia: sed post resurrectionē
erūt incorruptibilia z gl̄iosa: si fuerimus
boni. Ira z innocētēs. Ido ap̄ls. P̄p̄oz
corruptibile hoc induere incorruptionē: et
mortale hoc induere immortalitē. j. Cor
xv. Idē de corp̄ibz innocentiū que erāt
mū ruinose: q̄bz destructis p̄ martyriū:
dedit castrū paradisi in ch̄i ascēsiōe: cū
ramen multi eoz si v̄s̄s̄s̄t forasē dā
massent cum alijs iudeis tpe passiois ch̄i
dicere. Sc̄imus qm̄ si terrestris domus no
stra huius habitatiōis dissoluat: q̄ edificā
tionē ex deo habeamus: domū nō ma
nufactā i celis. ij. Cor. v. Deo gr̄as Agē

In festo Innocentium: Sermo. xij.

Surge et acci
pe puerū z matrem eius z fuge
in egyptū. Mar. ij. In hoc euā
gelio fit mētio de tribz p̄ncipaliter.

Primo de fuga ch̄i virtuosā: in p̄m
cipio euangelij.

Sc̄do de morte innocentiū preciosa: in
medio.

Tertio de lamētatōe Rachelis in fi
ne. z in q̄libet pre tria p̄ncipaliter agēnt
Quantū ad p̄m̄ intremus in p̄mōne
p̄ modū questiois. Quero ergo q̄e ch̄i
fuit fugere voluit. Et videt q̄ nō debuit
fugere morē: qz ip̄e docere intrēdebat nō
esse metuēdos eos q̄ nobis mortē intrēdebat
Luc. xij. Dico aut̄ vobis amicos meos ne
terreamini ab his q̄ occidit corp̄: z post
hoc nō habēt amplius qd̄ faciāt. Qm̄ dñs

ait vobis que timeat. Timere eum qui post se occiderit habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis hunc timere. Respondeo ergo quod fuga christi fuit virtuosa. Debit enim fugere isto triplici ratione.

Primo propter fidei commendationem. Secundo propter nostram instructionem. Tertio propter prophetie adimplerionem.

Prima ergo ratio est. Pro cuius rationis intellectu nota quod differentia fuit inter prophetam vite christi et finem. Unde supra in alio sermone huius festi: qui incipit. Pueros percussit gladio, in introitu. Secunda ergo ratio est propter nostram instructionem. Ipe enim docuit nos fugere et verbo et exemplo quando oportet fugere. Et verbo et exemplo docuit nos mori subire cum oportet. Nam fugere docuit exemplo: ut hic. Sic et alias cum vellent eum iudei lapidare propter verbum illud quod dixerat. Antequam fieret ego sum. Iohannis vii. Sic et alias quando dicit. Ego et pater unum sumus: quibus tunc non legit christum fugisse: abscondit se et exiit de templo. Iohannis viii. Sic quando voluerunt eum de sepulchro montis precipitare. Iesus autem transiens per medium illo ibat. Luc. xii. Et hoc etiam docuit verbo cum dicit. Cum vos persequerentur in civitate ista: fugite in altam. Quando pro oportet mori: debemus velle mori pro honore dei et iustitia seruanda: hoc docuit christus verbo et exemplo. Verbo quidem ut patet in autoritate: sed in scripturis allegata. Et Iohannis xv. Maior est charitate nemo habet ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Exemplo pro quo sponte se obrulit in hora passionis dicit. Quae queritis: Ego sum et cetera. Iohannis xvii. Et sic paratus esset christus sepius mori pro salute animarum. Nota exemplum quando apparuit Petro fugienti mori. Cui in interrogati. Dne quo vadis: venio Romam iterum crucifigi. Et hoc ergo habemus exemplum fugiendi quod oportet. Debemus autem fugere quadrupliciter de causa siue fuga. Prima: namque est fuga pudicitie: quando scilicet moti vilitati referuat. Sic fugit apostolus quando per sportam de muro Damasci dimissus est. Cor. xii. Secundo fuga cautele. Sunt enim quedam vitia que non possunt vinci nisi fugiendo: sicut fornicatio. j. Cor. vi. Fugite fornicationem et cetera. Tertio fuga copasti-

onis: quando a facie malorum fugimus: ut peccandi occasione subtrahamus. Eccl. vii. Non litiges cum boie linguato: et non strues in igne illius ligna. In versus. Contra verbosos noli contendere verbis. Et Virgilius. Heu fuge crudeles terras fuge litrus auarum et cetera. Quarto fuga dispensationis: quando scilicet homo sciens se infirmum fugit persecutionem: sicut fecit Paulus primus eremita: ut refert Hieronymus. Prouer. xlii. Astutus videns malum absconditus est et cetera. Vel dicitur quod est multiplex fuga. Prima pusillanimitatis. Prouer. b. xviij. Fugit impius nemine persequere. Secunda infirmitatis: sicut Helias fugit Jezabel. ij. Reg. xix. Tertia discretiois. Matth. x. Si vos persecuti fuerint et cetera. Quarta humilitatis. Ioh. vi. Christus fugit ne fieret rex. Quinta dispensationis: ut hic. Aug. recessit non necessitate sed dispensatione et prae eadem qua iuuenis pepedit in ligno: puer latuit in egypto. Tertia ratio quare fugit christus: est propter prophetie adimplerionem: que habet. Exod. xlii. Non coques bedum in lacte matris sue. De hoc vide scriptura in sermone. j. in festo sanctorum innocentium qui incipit. Pueros percussit et cetera in introitu. Quantum ad secundum de morte innocentium pecciosa. Quero quare christus qui est summa bonitas tantum malum permisit: Respondeo deo triplici ratione.

Prima sumit ex parte christi: et est obedientia copiosa. Secunda sumit ex parte innocentium: et est exaltatio gloriosa. Tertia sumit ex parte iudeorum: et est retributio penosa.

Prima ergo ratio ex parte christi sumitur: qui voluit esse obediens patri in omnibus. Inter cetera autem precepta legis deosae erat unum quod homo deberet dare primitias et decimas deo de frugibus suis. Exod. xxi. Decimas tuas: et primitias tuas non tardabis offerre. Fructus autem quos christus debebat ex arbore huius mundi colligere: erant anime humane. De his ergo fructibus christus obrulit hodie primitias deo patri anime innocentium qui fuerunt primitie martyrum. Ideo dicit apostolus. xlii. et habet in epistola hodierna. Diempruntur ex hominibus primitie deorum agno-

L

De scō Thoma Cantua.

Empti scz sanguine ch̄i: qui licet nondū
 esset effusus in cruce actu: tamen p̄posito
 erat effusus ab instanti p̄ceptionis. **I**do
 dicit ip̄e patri. Innocētes z recti adheſe-
 rūt mibi: qz sustinuit e. s. in cruce. ps. xliij.
 Precium ergo animarū est sanguis ch̄i:
 quia sanguis p̄plus martyri non suffice-
 ret eis ad salutē. **I**deo de martyribz dicit
 Apocal. viij. Hi sunt qui venerunt ex ma-
 gna tribulatiōe: z lauerunt stolas suas in
 sanguine agni: quia nō sunt cōdigne passi-
 ones huius temporis ad futuraz gl̄iam q̄
 reuelabit in nobis. Rom. viij. De hoc eri-
 am habet clarior. Deut. xxxij. Cū intras
 ueris terram zc. Vide in sermone ybi sup̄
 pra. parte. ij. Hoc ergo modo obtulit ch̄i
 stus p̄mittas. Obtulit etiam decimas vi-
 uis/mortuis z glorificatus. **I**uus qui
 dem obtulit decimas abstinentiaz: quia
 quadraginta dieb: z noctibus ieiunauit:
 z q̄uis. xxxij. dies essent decima anni: ra-
 men voluit plus offerre: ad innuenduz q̄
 infernitio dei debet homo semp plus face-
 re q̄ minus. **M**ortuus obtulit decimas
 horaz: quia quadraginta horis iacuit mor-
 tuus. **G**lorificatus obtulit decimas diez:
 qz quadraginta dieb: post resurrectionem
 discipulis apparuit. **S**ecunda ratio ex
 parte innocētū: est exaltatio siue sublima-
 tio gloriosa: quia melius fuit p̄ ip̄s occi-
 di isto modo q̄ viuere. quia fortasse multi
 ip̄oz si vixissent cuz alijs in die passionis
 ch̄isti cōclamassent. **C**rucifige crucifige
 eum. **H**odo autem tam sunt coronati fe-
 liciter sine pugna. **U**nde Chrys. **O** par-
 uuli beati modo nati nunq̄ renati: non-
 dum ablactati z tam coronati. **E**t idō di-
 citur d̄ eis in epistola hodierna. **S**ine ma-
 cula sunt ante thronū dei. **E**t p̄mittit. **E**t
 in ore ip̄oz non est iuentū mendaciū. **S**i
 ne macula. **D**uplex est macula scz culpe z
 ignorantie zc. **U**nde in sermone ybi supra
 parte p̄ma. **T**ertia ratio est ex parte iu-
 deoz: retributio p̄iosa z p̄digna. **U**nde in
 sermone ybi supra parte tertia. **Q**uan-
 tum ad tertiu: vitz de lamētatiōe **R**ache-
 lis lachrymosa: quero tria. **P**rimo dū di-
 cit: **R**achel plorās filios suos. **Q**uare nō
 dicit **L**ya. **D**ic vt in sermone ybi supra par-
 te secūda. **U**nde ibi. **S**ecūdo quero: q̄
 re non dicit: **J**acob plorans filios suos:

Rpondeo: qz mater plus diligit filiu q̄
 pater. z idō plus cōmēuit dolere de morte
 filij q̄ pater. **E**t hoc p̄batur triplici rōne.
Prima: quia mater plus dat de substa-
 tia sua filio q̄ pater. quia p̄stat marentas.
Secūda: quia mater p̄ laborat q̄ pater:
 quia laborat in portado: in pariedo: z
 in nutrido. **U**nde dicit. **P**artus siue fetus
 añ partū onerosus. **I**n partu dolorosus:
 post partū laboriosus. **P**ropter hoc dicit
 portus matrimoniu q̄ patrimoniu: quia
 tibi ondit magis munia. **L**officiū matris q̄
 patris: vt d̄ in c. ij. de cōuēsiōe infidelit.
Illud autē in quo plus laboramus: p̄ di-
 ligimus. **T**ertia ratio: qz mater magis
 est certa q̄ pater. l. ij. s. **P**arētes. ff. de in-
 tus vocado. **E**t ideo mater diligit filium
 tanq̄ rem certā: pater v̄o tanq̄ rem dubi-
 am vel non certā. **Q**uarta ratio potest
 addi: quia mulieres sunt magis recepti-
 les passionū q̄ viri: v̄tote meliores. **E**t
 sic p̄z sc̄da questio. **T**ertio quero: q̄
 dicit: **N**oluit cōsolari quia non sunt. **R**e-
 spondeo vt supra in sermōe ybi supra par-
 te secūda in fine.

De scō Thoma Cantuariēsi
 Sermo. xliij.

Ubi ego sum il-
 lic z ministrus meus erit. **J**os.
 xij. **D**e tribz sc̄tis vocatis isto
 nomine **T**homa sit festum zc. **D**e isto v̄o
 de quo facimus festus hodie: dicit **T**homa
Ubi ego sum zc. **P**ro declaratiōe nota q̄
 regula est in theologia: q̄ ch̄i in instanti
 sue cōceptionis habuit tantā gloriā z gra-
 tiam: quantā habet hodie in celo. **N**on sic
 nos: quibz dat deus gratiā gradatim z fi-
 naliter zc. sed ch̄i in instanti. **P**robarur
 rōne z auctoritate: vt infra habet. **R**atio
 duplex ē. s. p̄hicalis z legalis. **E**t vide ad
 hoc qd̄ scripsi d̄nica infra octauā. **E**t p̄
 phanie s̄mo. **P**roficiēbat **J**esus zc. **I**ps̄
 autē fundat p̄ regulā p̄hice. **D**icit p̄ h̄s in li-
 bro de causis. **E**t omne agens p̄fectū ne-
 cessario habet virtutes p̄riorū effectuz
 p̄ductiuas. **E**t v̄bi gratia. **D**e igne qui est
 agens habet effectus: qz calefacit/illuminat/
 decoq̄t/iterat. **I**do necessario habet